

B404/3/2016/S

Magyarországi Görögök Országos Önkormányzatának Hivatala
1054 Budapest, Vécsey u. 5.

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Felülvizsgálva: 2016. április

1. Az értékelésről általában

A Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szt.) 14. §. (5) bekezdés b) pontjában, illetve az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Kormányrendeletben (továbbiakban: Kormányrendelet) foglaltak szerint a számviteli politika keretében el kell készíteni az eszközök és források értékelési szabályzatát.

Az értékelési szabályzat elkészítésének elsődleges célja, hogy abban meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az Önkormányzat, a Hivatal és az Önkormányzat irányítása alá tartozó intézmények (továbbiakban együttesen: Önkormányzat) eszközei és forrásai mérlegértékét meghatározza és rögzítse azokat a szabályokat, amelyek alkalmazását a számviteli törvény, valamint a Kormányrendelet a költségvetés alapján gazdálkodó szervekre bízta.

1.1. Az értékelés fogalma

Az értékelés a számvitelben sajátos tartalommal bír. Az értékelés az a tevékenység, amely során a vagyontárgyak értékét kiszámítjuk, meghatározzuk, azaz az eszközök és kötelezettségek könyvviteli nyilvántartásba vételekor alkalmazott értékének és az éves beszámoló mérlegében beállításra kerülő értékének meghatározását jelenti.

1.2. Az értékeléssel kapcsolatos fogalmak

Egységár: az a pénzmennyiség, amelyen egységnyi termék vagy szolgáltatás számbavétele történik.

Eladási ár: az a pénzösszeg, amennyit egy termékért vagy szolgáltatási egységért adnak.

Beszerezési ár: az a pénzösszeg, amennyiért a piacon egy adott termék vagy szolgáltatás megvásárolható, beszerezhető.

Előállítási ár, költség: az a pénzösszeg, amennyibe egységnyi termék előállítása vagy szolgáltatás végzése kerül.

Bekerülési (beszerzési, előállítási) érték: az az érték, amekkora összegben a vagyontárgyat bekerüléskor a nyilvántartásokba bevezetik. Ez lehet beszerzési vagy előállítási áron számított érték.

Könyv szerinti érték: az az érték, amekkora összegben a vagyontárgy a nyilvántartásokban szerepel.

1.3. Az Szt. értékelésre vonatkozó főbb szabályai

A mérlegben szereplő eszközök értékelésének általános szabályait az Szt.-ben, valamint a Kormányrendeletben foglalt előírások határozzák meg, amely alapján

- a befektetett eszközöket,
- a forgóeszközöket

az Szt., valamint a Kormányrendelet szerinti bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken kell értékelni, csökkentve azt az Szt.-ben, valamint a Kormányrendeletben rögzített, továbbá szervezetünk számviteli politikájában meghatározott értékcsökkenés, illetve értékvesztés összegével, növelve azt az Szt. és Kormányrendelet, valamint szervezetünk számviteli politikája szerinti visszaírás összegével.

Az Szt. 46., 57-68. §-a részletezi az értékelés szabályait.

Ezek keretszabályok választási lehetőséget biztosítanak, amelyek alkalmazása beletartozik a számviteli politikába.

1.4. Az értékelési szabályzat készítésének célja

Rögzítésre kerülnek azok a fontos és lényeges szempontok, amelyek alapján a mérlegben kimutatjuk eszközeink és forrásaink értékét.

Az Szt., illetve a Kormányrendelet az eszközök, és források jelentős körére konkrétan meghatározza az értékelési szabályokat.

A belső szabályozásnak azokra az esetekre kell kitérnie, amikor az Önkormányzatnak választási lehetősége van, továbbá ha az Önkormányzat sajátos eszközei, illetve forrásai indokolják.

2. Bekerülési érték

2.1 A beszerzési ár tartalma

A beszerzési árba az Szt. 47-50. §-a szerint azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz (termék) megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba kerülésig felmerülnek és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

Az Szt. előírásának megfelelően a tárgyi eszközök esetében külön kell minősíteni a felújítási és karbantartási kiadásokat. A minősítés elvégzése kötelező, mivel kihatással van a tárgyi eszközök értékére és értékcsökkenésére.

A törvény alkalmazásában:

Felújítás: az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően, vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége, vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak.

Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes részeinek az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzemi biztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.

A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), ami a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti.

Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódott karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat

érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Beszerezési árban figyelembe veendő:

- az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételár,
- az eszközhez egyedileg hozzákapcsolható szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési kiadások, a beszerzéssel kapcsolatos közvetítói kiadások, bizományi díjak, a beszerzéshez kapcsolódó adók (fizetett fogyasztási adó, jövedéki adó), vámkölttség (vám, vámpótlék, vámkezelési díj),
- az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó fizetett illeték (importbeszerzés utáni statisztikai illeték), a vámköltségen kívüli egyéb vámtéher, jogszabályon alapuló hatósági, igazgatási, szolgáltatási díjak, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak (pl. szakértői díj, környezetvédelmi termék díj), az előzetesen felszámított ÁFA le nem vonható része (a tárgyi adómentes tevékenység ellátásához szükséges eszközök beszerzése után),
- a vásárolt vételi opció díja,
- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön,
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizahitel – az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt – árfolyam vesztesége,
- a beruházás tervezés, előkészítés, lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei,
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – az üzembe helyezésig felmerült – fizetett biztosítási díj,
- az eszköz biztonságos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok és tartalék alkatrészek értéke.

Nem képezi a beszerzési ár részét:

- a levonható előzetesen felszámított és az arányosított ÁFA.

Tárgyi eszközöknél értéknövelő beszerzési költségként kell elszámolni:

- a meglévő tárgyi eszközök bővítésével,
- a rendeltetés megváltoztatásával, átalakítással,
- az élettartam növeléssel,
- az eredeti állapot helyreállításával (felújítás, rekonstrukció) kapcsolatos költségeket.

Készletek esetében a beszerzési árba tartoznak a raktárba kerülésig felmerült költségek.

2.1.1. Térítés nélkül átvett eszközök beszerzési ára

Önkormányzat költségvetési szervezetein belüli átadás-átvétel esetén az átadó által közölt bruttó értéken kell az adott eszközt nyilvántartásba venni, s ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadásának időpontjáig az átadónál elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

Önkormányzat költségvetési szervezetein kívüli átadás-átvétel esetén az átadónál kimutatott nyilvántartás szerinti nettó értéken kell az eszközt nyilvántartásba venni, amely azonban nem lehet magasabb, mint a piaci forgalmi érték.

Ajándékként, hagyatékként kapott, továbbá a többletként fellelt eszközök értéke, az állományba vétel időpontjában meglévő piaci érték.

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, akkor a kiváltott követelések összegével azonos összegben kell értékelni.

A forgalmi, piaci érték meghatározásának módszere:

- Új eszközöknél az azonos vagy hasonló rendeltetésű, használati értékű, minőségű és árfekvésű eszköz katalógusokban, árlistákban szereplő, illetve bolti ára. Amennyiben jelentős eltérés tapasztalható az egyes forgalmazók által alkalmazott árak között, ezek átlagát kell forgalmi értéknek tekinteni. Előzőek hiányában forgalmi érték a jogosítvánnyal rendelkező vagyoneértékelő által meghatározott érték, ha az eszköz egyedi értéke, vagy mennyisége jelentős nagyságrendű. Jelentős a nagyságrend, ha az eszköz egyedi értéke vagy az eszközök összértéke várhatóan eléri az 5 millió forintot. Ezen értékhatár alatt forgalmi érték a becsült érték.

- Használt eszközöknél a használtcikk kereskedők által alkalmazott eladási ár, ennek hiányában a vagyoneértékelő által meghatározott vagy a becsült érték, az új eszközöknél említett feltételekkel.

A térítésmentesen átvett tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat piaci, forgalmi értéken kell felvenni a mérlegbe.

Az Önkormányzat nem kíván élni az immateriális javak, tárgyi eszközök, továbbá a befektetett pénzügyi eszközök - Szt. 57.§. (3), valamint a Kormányrendelet 32/A. §. (5) bekezdésében biztosított - piaci értékre történő átértékelésének lehetőségével.

2.2 Az előállítási költség tartalma

Az előállítási költségbe az Szt. 51. §-a szerint azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése során közvetlenül felmerültek és az előállított eszközhöz egyedileg hozzárendelhetők.

2.3 Az értékcsökkenések elszámolásának szabályai

Értékcsökkenés: az immateriális javak és tárgyi eszközök fizikai kopásának, erkölcsi avulásának pénzben kifejezett értéke.

Amennyiben valamilyen okból az értékcsökkenéstől eltér az elhasználódás mértéke, az eltérés összegét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni.

Ez bekövetkezhet, ha az eszköz:

- feleslegessé válik,
- leértékelődik (értékvesztés),
- megrongálódik,
- megsemmisül (káresemény).

Az Önkormányzat a Kormányrendelet 17. §-a által ~~kötelezően~~ előírt lineáris értékcsökkenési leírási módszert alkalmazza általában. Az eszköz értékét egyenletesen, minden évben, azonos összegben kell elszámolni költségként. Az évente leírandó összeget %-os formában határozza meg a jogszabály.

Az értékcsökkenési leírást az üzembe helyezés napján kell megkezdeni, és addig folytatni, amíg az eszköz nettó értéke nullára nem íródik.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni a tárgyi eszközöknél, ha év közben a tárgyi eszköz értéke tartósan lecsökken, mert a tárgyi eszköz az alaptevékenység változása miatt feleslegessé vált, illetve hiány vagy megrongálódás következtében rendeltetésének megfelelően nem használható.

A terven felüli értékcsökkenés okát és mértékét az egyedi értékeléskor készített jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A kis értékű (100.000,-Ft egyedi érték alatti) tárgyi eszközök értéke használatba vételkor egy összegben költségként elszámolásra kerül, kivéve a képzőművészeti alkotásokat.

Értékcsökkenés elszámolása negyedévenként, minden negyedév utolsó napjával történik, napra pontosan a Kormányrendeletben, illetve a társasági adóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározott éves leírási kulcsok szerint:

Nem lehet értékcsökkenést elszámolni:

- az értéküket megtartó eszközökre (földterület, telek, erdő, képzőművészeti alkotás, nemesfém, régészeti lelet, polgárvédelmi eszközök),
- a nulláig leíródott eszközökre,
- az üzembe nem helyezett tárgyi eszközökre, beruházásokra,
- valamint az idegen eszközökre.

Az értékcsökkenés szabályszerű végrehajtásáért a gazdasági vezető felelős.

2.4 Befektetett eszközök mérlegtételek szerinti besorolási kritériumai

Befektetett eszköznek kell tekinteni azt az eszközt, amely tartósan, de legalább egy éven túl szolgálja az Önkormányzat alaptevékenységét.

Befektetett eszközként tartjuk nyilván:

- az immateriális javakat
- a tárgyi eszközöket
- a befektetett pénzügyi eszközöket

IMMATERIÁLIS JAVAK: azok a nem anyagi természetű eszközök, amelyek általában forgalomképesek és vagyoni értéket, vagyoni jogokat hordoznak magukban.

Vagyoni értékű jogok: azok a jogok, amelyek az Önkormányzat alapfeladatait tartósan, de legalább egy évig szolgálják. Pl.: szerzői jogdíj, licenc, használati jog stb.

Szellemi termékek: a hasznosított szellemi alkotások. Pl.: találmányok, szerzői jogi védelemben részesülő javak, szoftvertermékek stb.

TÁRGYI ESZKÖZÖK: azok az anyagi eszközök (földterület, telek, épület, egyéb építmény, az épülethez kapcsolódó vagyoni értékű jog, gép, berendezés, felszerelés, jármű), amelyek tartósan, de legalább egy éven túl közvetlenül vagy közvetetten szolgálják az Önkormányzat

tevékenységét, függetlenül attól, hogy üzembe-helyezésre (aktiválásra), rendeltetésszerűen használatbavételre kerültek-e vagy sem. Egyedüli meghatározó ismérve a tartósság. Tárgyi eszköznek minősül a beruházás és a beruházásra adott előleg is.

INGATLANOK és kapcsolódó vagyoni értékű jogok: ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani az Önkormányzat ingatlanainak állományi értékét, értékhatártól függetlenül. Ingatlanok közé sorolandók: a földterület, a telek, az épület, az egyéb építmény, tehát minden olyan anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek.

Földterület: minden önállóan telekkönyvezhető, telekkönyvezett földrészlet.

Telek: építési célokat szolgáló földterület.

Épület: olyan szerkezeti önálló építmény, amely a talajjal való egybeépítés során jön létre és a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben, vagy egészben elválasztott teret alkot, és ezzel az állandó vagy ideiglenes tartózkodás, feladat végrehajtás feltételeit biztosítja.

Az épület értéke magában foglalja a szerkezet megépítésén túl a központi fűtőberendezések, személy és teherfelvonók, mozgólépcsők, elektromos-, gáz-, vízvezeték hálózat és szerelvényeik (épületgépészet) értékét is. Ha azokat utólag építik be, akkor ezzel az épület értékét növelni kell.

Építmény: ide tartoznak a betonból, vagy más (fa, műanyag, alumínium, stb.) anyagból készült térelemek, felújítható szerkezetek, így pl. kerítések, garázsok, utak, tárolók, víz, gáz, és egyéb közmű vezetékek, valamint minden épületnek nem minősülő építmény.

GÉPEK, BERENDEZÉSEK ÉS FELSZERELÉSEK: ebben a számlacsoportban az Önkormányzat feladatainak ellátását szolgáló gépeket, berendezéseket és felszereléseket kell kimutatni az alábbi csoportosításban:

JÁRMŰVEK: ez a számlacsoport az Önkormányzat feladatait szolgáló forgalmi rendszámmal ellátott közúti járművek kimutatására szolgál.

3. Eszközök értékelése

A befektetett eszközöket a beszerzési árukon, illetve előállítási költségükön kell értékelni, csökkentve azt az értékcsökkenési leírásokkal.

Az Szt. múltbeli adatokon alapuló értékelést ír elő, ami azt jelenti, hogy a mérlegben az eszközök legmagasabb értéke a beszerzési, illetve az előállítási érték lehet.

Az eszközöket beszerzési áruknál vagy előállítási költségüknél magasabb értékben nem szabad a mérlegben szerepeltetni.

Ennek az értékelési elvnek nem mond ellent az a törvényi előírás, hogy a tárgyi eszközök felújítása esetén a felújítás költségét az adott eszköz értékét növelő tételként kell elszámolni. Az eszközök állományának értékelése a XII. 31-i fordulónapi mérleget alátámasztó leltár alapján történik.

A beszámolót alátámasztó leltári állomány lehet a tárgyi eszközök esetében a naprakész egyedi (analitikus) nyilvántartás, amely a mérleg egyes tételeit, az egyes eszközfeleségeket külön-külön tartalmazza.

Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök

3.1. Immateriális javak (nem anyagi eszközök) értékelése

Immateriális javak közé csak a tartós, egy évnél hosszabb feladatellátást szolgáló nem materiális eszközöket kell felvenni.

Az egy évnél rövidebb ideig használatos szoftverek bekerülési értékét dologi kiadásként kell elszámolni.

Beszerezési áron vagy előállítási közvetlen önköltségen kell értékelni, attól függően, hogy a bekerülés vásárláson vagy saját előállításon alapul. A mérlegben az immateriális javakat nettó értéken kell kimutatni.

Az értékcsökkenés elszámolását az egyedi nyilvántartó lapokon dokumentálni kell.

3.1.1. Vagyon értékű jog értékelése

Beszerezési ár: a megszerzéséért fizetett összeg.

Ide sorolódik, pl. a használati jog, licenc.

3.1.2. Szellemi termékek értékelése

Beszerezési ár: az érte fizetett, az Szt.-ben meghatározott értékhatárhoz kötött (100 ezer Ft feletti) ellenérték.

Előállítási költség: az állományba vett saját előállítású, létrehozott, forgalomképes termék közvetlen önköltsége.

3.2. Tárgyi eszközök értékelése

Tárgyi eszközzé az egy évnél hosszabb ideig használható és használatra tervezett eszközöket egyedileg kell minősíteni a számviteli politikában rögzítettek alapján. A költségvetési év végéig használatba nem vett tárgyi eszközöket a mérlegben a beruházások között kell kimutatni.

Az Áhsz. 17. §. (4) előírja, hogy a huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

A mérlegben a tárgyi eszközöket is nettó értéken kell szerepeltetni, azaz a beszerzési, ill. előállítási költséget csökkenteni kell az értékcsökkenés összegével.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolása indokolt esetben lehetséges (pl. elemi kár esetén, stb.).

Az Szt. értelmében a nagyjavítás, a felújítás az adott tárgyi eszközök értékét növelő költségnek minősül.

A zavartalan üzemeltetést szolgáló karbantartás költségei továbbra is a felmerüléskor, működési kiadásként számolandók el.

A tárgyi eszközöket beszerzési, előállítási költségüknél magasabb értéken leltárba venni, a leltárba beállítani nem szabad. Felértékelni tilos!

Az Önkormányzat használatában lévő idegen tulajdonú eszközök nyilvántartása a nullás számlaosztályban a tulajdonos által közölt bruttó értéken történik. Értékelésre ezek az eszközök nem kerülhetnek.

3.3. Befektetett pénzügyi eszközök értékelése

Az e körbe tartozó vagyontárgyak általános, lényeges vonása, hogy azok természetüknél fogva csak beszerzési áron kerülnek állományba és a mérlegbe.

Beszerzési értéknek tekintendő:

3.3.1. Részesedések és értékpapírok esetén

- beszerzésnél az érte fizetett összeg,
- követelés ellenértékéként kapott tulajdonrésznel a követelésünk összege.

A vásárolt és jegyzett részvények, törzsbetétek, vagyoni betétek értékvesztéssel csökkentett vételi értékét, a gazdasági társaságban lévő – és már teljesített – befektetéseknél a társasági szerződésben meghatározott alapításkori értéket kell figyelembe venni. A gazdasági társaságoknál lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetést a társasági szerződésben (alapszabályban) meghatározott alapításkori értéken, vásárlás esetén vételi áron, illetve értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értéken kell értékelni, ha a gazdasági társaság piaci megítélése tartósan - a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven át – nem csökken, ha a gazdasági társaságba befektetett összeg a társaság értékesítésekor várhatóan megtérül, ha a gazdasági társaság saját tőke értékének a befektetés névértékével arányos része nem csökken a befektetés könyv szerinti értéke alá.

Az óvatosság elvének megfelelően az Szt. szerint az eszközöket beszerzési költségüknél magasabb értéken nem szabad a mérlegbe felvenni. Ez azt jelenti, hogy az eszközök felértékelése tilos! Az értékvesztést azonban el kell számolni.

Az egyszer már leértékelt eszközt még az eredeti értékére sem szabad felértékelni.

Mérlegkészítés előtt egyedileg kell értékelni, és el kell végezni az alábbi feladatokat:

- szükség szerint az értékvesztés összegének, valamint
- az egy éven belül esedékes törlesztő részletek megállapítását,
- a fordulónapon valutában, devizában fennálló pénzügyi befektetéseknél értékvesztés elszámolása, ha a könyv szerinti érték magasabb, mint a fordulónapi – ügyletet lebonyolító pénzügyintézet által közölt – hivatalos devizavételi árfolyam.

A költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett adott kölcsön esetében értékvesztést kell elszámolni a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján, ha a könyv szerinti érték és a várhatóan megtérülő összeg közötti különbség veszteségjellegű, és ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Jelentős összegű a követelés, ha az értékvesztés összege a bekerülési érték 20 %-át, vagy az egyedi 100.000,-Ft-ot meghaladja.

Amennyiben a végrehajtott minősítés alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkentjük. A visszaírt értékvesztés összege nem haladhatja meg az elszámolt értékvesztés összegét.

A mérlegben csak az egy éven túli követelés összege szerepelhet. Az adott kölcsönök következő évi törlesztő részletét az egyéb rövidelejáratú követelések között kell a mérlegben szerepeltetni. A főkönyvi számlákon átkönyvelni nem kell, emiatt a főkönyvi kivonat és a mérleg eltérhet. Az eltérést a mérleget alátámasztó leltárban kell levezetni.

3.4. Készletek értékelése

Eltérő szabályok érvényesek a vásárolt és a saját előállítású új (raktáron lévő) készletekre. Amíg a vásárolt készleteket beszerzési áron, addig a saját előállítású készleteket előállítási közvetlen önköltségen kell értékelni és a könyvekben, mérlegben szerepeltetni. A mérlegben értékkel nem mutathatók ki a használt és a térítésmentesen átvett készletek.

3.4.1. Vásárolt készletek (anyagok, áruk, alvállalkozói teljesítmények) értékelése

Itt kell kimutatni a tevékenységet legfeljebb 1 évig szolgáló, de még használatba nem vett anyagokat és árukat.

Az anyagok, áruk értékelése átlagos (súlyozott) beszerzési áron, múltbeli költségen történik. Az alvállalkozói teljesítményeket beszerzési áron tartjuk nyilván. Ha szükséges és indokolt, el kell számolni az értékvesztést, a cél az, hogy a készlet a használhatóságának megfelelően szerepeljen a mérlegben.

Az értékvesztés elszámolásakor piaci értéként figyelembe vehetjük:

- a rendelkezésre álló árajánlatokat, katalógusárakat,
- az új beszerzések számla szerinti árait,
- az utánpótlási értéket,
- az árutózsdein bevezetett készletek tőzsdei árát.

Az értékvesztést tőkeváltozásként kell elszámolni.

3.5. Követelések értékelése

Az Szt. értelmében az elfogadott, elismert követeléseket könyv szerinti értéken kell értékelni.

Az értékelés kiindulópontja a mérlegkészítés napja.

3.5.1. Vevőkövetelések értékelése

Vevőkövetésként kell kimutatni az Önkormányzat által áruszállítással és szolgáltatásnyújtással teljesített és kiszámlázott, a másik szerződő fél által elismert összegű általános forgalmi adót is tartalmazó fizetési igényt, amíg azt ki nem egyenlítik, vagy behajthatatlanná válás miatt le nem íródik.

A mérlegbe csak az adós által elismert követelés, az elismert összegben állítható be.

A vevő által történő elismerés dokumentumai:

- az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatában meghatározott fordulónapra vonatkozóan kiküldött, és a vevők által elfogadott egyeztető levél (a vevők által elfogadottnak minősül a követelés, ha az egyeztető levélre a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, vagy elfogadó válasz érkezik),

- a mérleg fordulónapját követő, de a beszámoló elkészítését megelőző pénzügyi teljesítés a vevő részéről.

Az adósok és vevők tartozását, azok megfizetését, folyamatosan figyelemmel kell kísérni, mert a lejárt fizetési határidejű követelések behajtására a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

A behajthatatlannak minősített vagy peresített követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben.

Behajthatatlan követelés (az Szt. 3. §. (4) bekezdés 10. pontja alapján):

a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,

d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,

e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltnak” nem járt eredménnyel,

f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,

g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A behajthatatlan követelés leírása nem minősül követelés elengedésének.

Tartós a különbözet, ha az előző évi beszámoló készítésekor is fennállt.

Jelentős összegű a különbözet, ha meghaladja az adott követelés értékének 20 %-át vagy a 100.000,-Ft-ot.

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a vevő, adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát, továbbá azt, hogy a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély, csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A követelések esetében értékvesztést kell elszámolni az adós, a vevő minősítése alapján a költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél a beszámoló készítéskor rendelkezésre álló információk alapján, ha vélelmezhető a meg nem térülés. Az értékvesztést a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti veszteségjellegű különbözet összegében kell elszámolni, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Ha a behajtásra tett kísérlet eredménytelen, akkor azt a követelést a megfelelő engedélyek alapján le kell írni.

Peresített követelés akkor szerepelhet a mérlegben, ha annak pénzügyi rendezése a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént.

Kétes, illetve határidőn túli követelések összegével a követelések mérlegbe beállított összegét csökkenteni nem szabad.

3.5.2. Egyéb követelések értékelése

Ide tartoznak a munkavállalókkal szembeni követelések, a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközök, pl. egy éven belül visszafizetendő kölcsönök és egyéb követelések, pl. kilépett dolgozók tartozásai.

Könyv szerinti értéken kell értékelni, és a mérlegben szerepeltetni. A behajthatatlannak minősített, illetve peresített egyéb követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben a beszámoló készítés időpontjáig nem rendezett követeléseknél

3.6 Értékpapírok értékelése

Térítés nélkül kapott, követelés ellenértékeként átvett – egy évnél nem hosszabb lejáratú - részesedéseket, értékpapírokat átvételkor névértéken vagy ismert piaci, forgalmi értéken lehet állományba venni. Az értékpapírok értékvesztése esetén követendő eljárást a befektetett eszközök rész tartalmazza.

3.7 Pénzeszközök értékelése

A mérlegben a pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken - a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza esetén az átértékelt forintértéken - kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Az év végi értékelés munkamenete a következő:

- a külföldi pénzürtékre szóló eszközök könyv szerinti értékének megállapítása;
- a fordulónapi érték meghatározása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételnél (előlegek, kölcsönök, részesedések, követelések, valuta, deviza, kötelezettségek) külön-külön a mérleg fordulónapi árfolyamok;
- az árfolyam-különbözetek megállapítása valamennyi külföldi pénzürtékre szóló tételre külön-külön (ez gyakorlatilag az előző két feladat különbsége);
- az összevont árfolyam-különbözet nagyságának meghatározása, majd minősítése;
- amennyiben az Önkormányzat számviteli politikájában meghatározottak szerint jelentős összegű az év végi összevont nem realizált árfolyam-különbözet, ezt a főkönyvi könyvelésben is rögzíteni kell.

Ha a nyilvántartásban lévő külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értéke és a fordulónapi árfolyamon számított érték közötti különbségek összege a számviteli politikában meghatározott jelentős összeget nem éri el, akkor nem kell módosítani a külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékét.

A deviza értékelések során elvégzett számítások az év végi értékelés dokumentációját képezik.

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámmlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz 20. §. (3) és (4) bekezdése szerinti (a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos) deviza-árfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

3.8. Egyéb sajátos eszközoldali elszámolások

Az egyéb sajátos eszközoldali elszámolások között kell elszámolni, és a mérlegben ilyen elnevezéssel kimutatni többek között:

- a) a decemberben megelőlegezett, de a következő költségvetési évet terhelő december havi illetményt,
- b) az utalványok, bérletek és más hasonló, készpénz-helyettesítő fizetési eszköznek nem minősülő eszközök beszerzését a 44. §. (2) bekezdés d) pontja szerinti elszámolásig,
- c) a folyósított, megelőlegezett társadalombiztosítási és családtámogatási ellátásokat,

3.9. Források értékelése

A saját tőkét, a tartalékot, a kötelezettséget a mérlegben könyvszerinti értéken kell kimutatni a nyilvántartásokban.

4.0 Saját tőke értékelése

A mérlegben a saját tőkén belül kell kimutatni a nemzeti vagyon induláskori értékét, a nemzeti vagyon változásait, az egyéb eszközök induláskori értékét, a felhalmozott eredményt, az eszközök értékhelyesbítésének forrását és a mérleg szerinti eredményt.

A mérlegben a nemzeti vagyon induláskori értékeként és az eszközök induláskori értékeként jogszabály vagy az alapító szerv(ek) által az alapításkor tartósan a tevékenység ellátáshoz tulajdonba vagy vagyonkezelésbe adott eszközök értékét kell kimutatni. Ezek a mérlegsorok csak átalakításkor vagy jogutód nélküli megszűnéskor változhatnak.

A mérlegben a nemzeti vagyon változásai között az alapítást követően vagyonkezelésbe vett, továbbá a tulajdonosnak államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök könyv szerinti értékét kell kimutatni.

A mérlegben felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. A mérlegsor a mérlegben negatív előjellel is szerepelhet.

A mérlegben az eszközök értékhelyesbítésének forrásaként az elszámolt értékhelyesbítés összegét kell kimutatni. Az eszközök értékhelyesbítése és az eszközök értékhelyesbítésének forrása kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat.

A mérlegben a mérleg szerinti eredményt az eredmény kimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel egyezően kell szerepeltetni.

4.1 Kötelezettségek értékelése

A mérlegben a kötelezettségek között az egységes rovatrend szerinti rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket kell kimutatni mindaddig, amíg azokat pénzügyileg ki nem egyenlítették, el nem engedték vagy egyéb módon nem rendezték.

A mérlegben a kötelezettségeket költségvetési évben esedékes kötelezettségek és költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek, ezen belül a költségvetési kiadások kiemelt előirányzatai és finanszírozási kiadások szerinti tagolásban kell kimutatni.

A kötelezettségeket az egyeztetett könyv szerinti értékben, ill. a név szerinti analitikus nyilvántartásban szereplő összeggel megegyező értékben kell a mérlegben szerepeltetni.

Külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalást, más fizetési kötelezettséget az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti (MNB által közzétett, hivatalos) devizaárfolyam forintértékén kell nyilvántartásba venni és az éves költségvetési beszámoló elkészítése során értékelni.

4.1.1. Egyéb forrásoldali elszámolások

Az egyéb sajátos forrásoldali elszámolások között kell elszámolni, és a mérlegben ilyen elnevezéssel kimutatni a költségvetéssel kapcsolatos sajátos forrásoldali elszámolásokat és az idegen pénzeszközökkel kapcsolatos sajátos forrásoldali elszámolásokat.

5. Záró rendelkezések

A jelen szabályzat a felülvizsgálatot követő módosításokkal egységes szerkezetbe foglaltn az MGOÖ Közgyűlése a 98/2016 (V.26.) számú határozatával elfogadta.

A szabályzat az elfogadás másnapján lép hatályba.

A tárgyra vonatkozó minden korábbi szabályozás hatályát veszti.

Budapest, 2016. április 20.

Hristodoulou Konstantinos
Hivatalvezető

